

Vlaams
Parlement

vergadering **C219 – WON19**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 30 mei 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verkoop van 250 sociale woningen van de Inter-Vilvoordse Maatschappij voor Huisvesting - 1659 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het zogenaamde groenwassen van grijze stroom - 1681 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de sociale last van het grond- en pandenbeleid - 1731 (2012-2013)	11

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verkoop van 250 sociale woningen van de Inter-Vilvoordse Maatschappij voor Huisvesting - 1659 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, minister, collega's, begin mei vernamen we dat de raad van bestuur van de Inter-Vilvoordse Maatschappij voor Huisvesting de komende 10 jaar 250 woningen gaat verkopen en 90 woningen zelfs zal afbreken om de grond te verkopen. In totaal beschikt de Inter-Vilvoordse, de sociale huisvestingsmaatschappij die trouwens de voorbije jaren door wanbeheer in opspraak kwam en die ook hier in de commissie reeds besproken werd, over een kleine 2000 sociale woningen. Daarvan wil het er dus 340 van de hand doen, omdat het gaat om woningen die gerenoveerd moeten worden of waarvan de renovatiekosten te hoog zijn.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de Inter-Vilvoordse aan een uitverkoop bezig is om de meubelen te redden. Zo te zien, sta ik niet alleen met mijn vrees, want ook de burgemeester van Vilvoorde vreest daarvoor. De maatschappij lijkt op die manier haar kas te willen spijzen, waardoor ze het aanbod van sociale woningen lijkt te verminderen. Nochtans hebben we in Vlaanderen juist meer sociale woningen nodig.

Minister, is de kwaliteit van deze sociale woningen zo ondermaats dat afbreken of verkoop de enige oplossing is? Werden ze ongeschikt of onbewoonbaar verklaard? Staan deze woningen leeg of werden ze nog bewoond? Hoe staat u tegenover zo'n beslissing, gezien de vermindering van het sociaal woonpatrimonium? Ik heb ook vernomen dat de regering hierover een beslissing moet nemen. Is er een richtlijn voor de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM) om hun woonbestand te behouden, of kan een SHM zomaar woningen van de hand doen? En wat met gemeenten die hun bijzonder sociaal objectief nog niet gehaald hebben? Bent u van plan om de subsidies te verminderen als het sociale woningbestand van een bepaalde SHM krimpt zonder dat er nieuwbouw tegenover staat?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Zoals u weet, heb ik in april 2010 aan alle SHM's gevraagd om hun woningpatrimonium grondig te onderzoeken, vooral inzake kwaliteit en renovatiebehoefte. De Inter-Vilvoordse heeft deze patrimoniumenquête uitgevoerd in de tweede helft van 2010. Hieruit is gebleken dat vele oude verhuurde woningen nog geen of quasi geen renovatie hadden ondergaan. Men heeft het patrimonium wat laten verkommeren in de loop der jaren.

Men heeft dan een masterplan ontwikkeld met verschillende onderdelen. Ik zal een overzicht geven. Momenteel zijn er renovatie- en nieuwbouwwerken gaande aan 240 sociale huurwoningen, 565 woningen zullen grondig gerenoveerd worden. 359 woningen zullen verder gerenoveerd worden nadat ze reeds deels gerenoveerd werden. 21 opgeleverde sociale koopwoningen zullen nog dit jaar verkocht kunnen worden aan een sociale koper. 166 nieuwe huurwoningen zullen gebouwd worden in de periode 2013-2016. Een aantal verwervingen van de laatste jaren die niet langer passen binnen dit masterplan, zullen zo snel mogelijk verkocht worden. De opbrengst van deze gronden en panden wordt geraamd op 2,65 miljoen euro. Binnen dit globale masterplan is ook opgenomen dat 311 woningen over een periode van 10 jaar verkocht zouden kunnen worden. De beslissing of dat inderdaad zal gebeuren, moet natuurlijk nog worden genomen. Men heeft op dit moment wel gesteld dat er 311 woningen in aanmerking zouden komen om gespreid over die 10 jaar verkocht te worden, omdat ze volgens hen niet langer zouden voldoen aan minimale kwaliteitscriteria.

Men geeft een aantal onderverdelingen op. 107 woningen zijn gebouwd voor 1965 en zijn eigenlijk te oud om nog binnen aanvaardbare kostprijzenormen te kunnen renoveren. 137

woningen zouden zulke grote bouwfysische gebreken vertonen dat een renovatie niet verantwoord zou zijn. Het gaat concreet om een wijk waar in de jaren 80 prefabwoningen werden gezet die helaas de tand des tijds niet zouden doorstaan.

Voor een derde groep van woningen stelt men ook een verkoop voorop. Het gaat om woningen die gelegen zijn in wijken tussen reeds verkochte woningen. Men denkt dat de kost voor het opvolgen van die woningen eerder hoog ligt in vergelijking met woningen die gegroepeerd worden opgevolgd.

Voor alle duidelijkheid: als u aan mij vraagt of het correcte bevindingen zijn, dan kan ik u dat nog niet laten weten. Ik heb ook gevraagd welke woningen ongeschikt of onbewoonbaar zijn verklaard, maar men weet dat nog niet. Ik vind het een zinvol criterium om na te gaan of renovatie wel of niet zinvol is en of renovatie goedkoper is dan nieuwbouw of vervangingsbouw. Als renovatie duurder blijkt dan vervangingsbouw, dan kunnen we beter vervangingsbouw inplannen, lijkt me.

Bovendien is het zo dat sommige woningen – en dat is in het algemeen zo –, ondanks renovatie toch niet zullen beantwoorden aan minimale kwaliteitsvereisten. Ik denk onder meer aan oppervlakenormen. In dat geval is het ook weinig zinvol om te renoveren. Maar, voor alle duidelijkheid, de criteria die men heeft gebruikt om tot dat oordeel te komen, ken ik op dit moment onvoldoende om, gegeven het maatschappelijke doel van een huisvestingsmaatschappij, zijnde het voorzien in degelijke en betaalbare woningen voor mensen die het financieel moeilijk hebben, te kunnen oordelen of dat plan tot verkoop wel past binnen de doelstelling, die essentieel is voor een huisvestingsmaatschappij, zoals u zelf ook aanhaalt.

Ik krijg wel op korte termijn een rapport van de bestuurder ad hoc, dat ik op die wijze zal beoordelen. Ik heb overigens al tussentijds een aantal keren overleg gehad met die bestuurder ad hoc. Ik heb hem laten weten dat wanneer men renovatie geen slim plan vindt vanwege de bijzonder hoge kosten ervan, men niet simpelweg moet vooropstellen dat er niet zal worden gerenoveerd maar dat men ook mag nadenken over vernieuwbouw, slopen en heropbouwen van woningen. Daarvoor is ook in middelen voorzien. Dat zijn middelen voor nieuwbouw. Die middelen groeien jaarlijks fors binnen het grond- en pandenbeleid. Daar waar er voor renovatie nu een verschrikkelijk grote vraag is, ondanks de toegenomen budgetten, is het zo dat voor nieuwbouw de maatschappijen die het snelst dossiers indienen, vrij gemakkelijk en snel kunnen beginnen bouwen. Vernieuwbouw is ook een optie waarvan ikzelf tussentijds vind dat die onvoldoende naar voren wordt geschoven op dit moment. Dat is een piste die ik zelf interessant vind.

Een andere interessante vraag die u stelt, is in welke mate dat een effect heeft op de bijzondere sociale objectieven. Kan dat zomaar? Wat zijn de regels daaromtrent? Ten eerste mag en kan men sociale huurwoningen vanzelfsprekend verkopen wanneer zij reeds vijftien jaar worden verhuurd en als ze vijf jaar opeenvolgend door dezelfde huurder worden bewoond, dan heeft die huurder het recht om die woning in te kopen. In tweede instantie kan men dat ook toepassen op woningen die vijftien jaar of langer verhuurd zijn op de sociale markt en die men wenst te verkopen. Daarvoor is in een aantal voorwaarden voorzien. Ook dat gebeurt nu en dan. U hebt daar eerder al vragen over gesteld. Dat gebeurt niet verschrikkelijk vaak, maar het gebeurt af en toe. In derde instantie is er het stelsel van de vrijwillige verkoop van onverhuurbare sociale huurwoningen. Daar is de vereiste dat de woningen niet meer voldoen aan de elementaire woningkwaliteitsnormen uit de Vlaamse Wooncode. Het gaat natuurlijk niet om een bagatel die herstelbaar is, het gaat echt om het niet voldoen aan de elementaire kwaliteitsnormen. Dat is waar de Inter-Vilvoordse op dit moment naar kijkt. Als het waar is dat die echt niet voldoen aan die elementaire kwaliteitsnormen, dan kan een verkoop gespreid in de tijd, een van de oplossingen zijn, op voorwaarde dat men zittende huurders herhuisvest. Men kan die mensen niet gewoon uit huis zetten.

Wat de instandhouding van het huurpatrimonium betreft, zijn er twee zaken. Er is het maatschappelijk doel van een huisvestingsmaatschappij: het voorzien in voldoende sociale

huurwoningen, natuurlijk niet in een daling ervan. Men moet wel trouw blijven aan dat maatschappelijke doel. Een SHM heeft geen algemene verplichting tot numeriek behoud van haar sociaal huurpatrimonium. Dat staat nergens ingeschreven, al vind ik natuurlijk wel dat dat een essentieel onderdeel uitmaakt van het maatschappelijke doel van de SHM. Er is natuurlijk het bindend sociaal objectief (BSO). Dat geldt ook in de gemeenten in het werkgebied van de Inter-Vilvoordse. Wij berekenen de deelobjectieven sociale huur als een netto toename ten opzichte van de nulmeting. Dat wil zeggen dat voor elke verkochte of gesloopte woning, er in twee extra woningen moet worden voorzien. Als je normaal in een extra woning had moeten voorzien, en je sloopt een woning, dan moet je in twee woningen voorzien. Dat betekent natuurlijk wel dat elke sociale huurwoning die verkocht wordt, het te behalen deelobjectief met één eenheid doet toenemen. In de drie gemeenten waar die maatschappij werkzaam is, kan er dus een effect zijn op dat BSO.

In Mechelen zou het gaan over drie woningen waarvan men voorstelt dat ze zouden worden verkocht. Het effect op het BSO is dan ook werkelijk beperkt. In Machelen zouden 65 woningen worden verkocht en 39 gesloopt. Dat heeft een grote impact op het BSO omdat er nu al voor Machelen een objectief is van 97 sociale huurwoningen. Dat betekent dat als de Inter-Vilvoordse de plannen zou willen doorzetten, het BSO voor Machelen uitkomt op 201 eenheden. Dat is meer dan een verdubbeling van dat objectief. Dat is niet niks. In Vilvoorde zouden er 243 woningen verkocht worden en 86 gesloopt. Ook dat heeft een belangrijke impact op het BSO. Maar tegelijk worden ook nieuwe projecten gepland. Het BSO, dat initieel zou zakken van 10,88 naar 8,39 procent, wat toch een bijzonder verlaging is, zou opnieuw stijgen tot 10,03 procent, en dus boven de 10 procent blijven. Daar is het zaak om er onder andere voor te zorgen dat er voldoende nieuwbouw en vernieuwbouw wordt ingepland om een gemeente die nu geen BSO heeft opgelegd gekregen niet onder de drempel te jagen en toch op een aanvaardbaar niveau te blijven, zodat ze ook in de toekomst een sociaal woonbeleidsconvenant kan afsluiten.

Ik plan dan ook een overleg met de drie burgemeesters opdat ze ook zelf zouden kunnen laten weten wat hun plannen zijn en hoe ze tegenover die aanpak staan. Een goede samenwerking tussen de lokale besturen, de Vlaamse overheid en de huisvestingsmaatschappijen is in dezen belangrijk. Het is vanzelfsprekend zo dat de primordiale opdracht van de bestuurder ad hoc erin bestaat om de maatschappij opnieuw financieel gezond te krijgen. Ik heb ook de indruk, al moet ik het definitieve verslag afwachten, dat er al zeer belangrijke en positieve stappen zijn genomen om die financiële gezondheid voor de toekomst te kunnen waarborgen. Alleen denk ik dat ook de sociale opdracht niet uit het oog mag worden verloren. Ik zeg niet a priori neen tegen een gespreide verkoop van woningen als dat op basis van objectieve criteria zinvol is en op voorwaarde dat men voldoende ambitieus is inzake nieuwbouw en vernieuwbouw.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik heb heel wat bijkomende informatie gekregen, waarvoor dank. Ik blijf wel een beetje op mijn honger zitten wat betreft de essentie van mijn vraag, namelijk wat de criteria zijn, waarom men zal overgaan tot sloop of verkoop. U kunt daar nog niet op antwoorden, omdat u nog bezig bent met uw onderzoek, maar de regering moet daar wel knopen in doorhakken. Ik had gehoopt om daar vandaag wat meer informatie over te kunnen krijgen.

De betrokken sociale huisvestingsmaatschappij heeft zijn patrimonium wat laten verkommeren. Dat valt te betreuren, want de woningen zijn niet zo heel oud. Sowieso blijkt dat die SHM niet de piste bewandelt om de woningen te renoveren.

Ik heb uit uw antwoord begrepen dat het wellicht niet de optie zal zijn dat de zittende huurders een beroep zullen kunnen doen op hun voorkeepsrecht, of dat er misschien ook niet gekeken wordt naar de mogelijkheid van openbare verkoop van de bestaande woningen. U geeft aan dat het mogelijk weinig zinvol zou zijn om te renoveren. Ik spreek ook in die voorzichtige termen, net omdat we de criteria niet kennen.

Dan stel ik mij wel de vraag wat dat betekent voor een eventuele zittende huurder of een koper die ofwel via openbare verkoop of via zijn voorkooprecht een woning zou kopen die van heel slechte kwaliteit is. Die wordt dan opgezadeld met heel wat bijkomende kosten. Dat moet in aanmerking genomen worden.

De burgemeester van Vilvoorde blijkt al vrij actief te zijn. Het gaat natuurlijk over een vrij groot aantal sociale woningen op zijn grondgebied die zouden verdwijnen. Deze week nog verscheen een artikel waarin hij de vrees uitte dat er een ongecontroleerde verkoop zou zijn op de vrije markt. Hij vreest dat grote projectontwikkelaars de boel zouden opkopen om te laten verkrotten. Dat lijkt mij een heel rare stelling. Het lijkt mij ook niet mogelijk, want uw diensten spelen nogal kort op de bal en verkrotting wordt heel snel en streng aangepakt. Dat zal dus een onterechte vrees zijn van de burgemeester. Ik neem aan dat u zich wel bij de burgemeester wilt informeren, maar dat u alsnog als minister zelf beslissingen zult nemen over zulke dossiers.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Er is altijd het recht van de zittende huurder om in te kopen. Wanneer men de woning wenst te verkopen, moet men altijd eerst aan de zittende huurder vragen of die geïnteresseerd is om de woning te kopen, anders begaat men een inbreuk tegen de regels.

In principe wordt er, als de zittende huurder niet wenst te kopen aan de venale waarde, openbaar verkocht. Onder bepaalde strenge voorwaarden kan dat ook onderhands. U zei het zelf al: als een woning een echt krot is, ga je dat niet aan iemand verkopen. In dat geval zullen het inderdaad voornamelijk projectontwikkelaars zijn die geïnteresseerd zijn om de woningen te kopen, om ze te slopen en iets anders op die gronden te bouwen. Als het echt om bijzonder slechte woningen gaat, verwacht ik wel dat dat het geval zal zijn.

Voor mij zijn er twee simpele criteria. Als renoveren duurder is dan iets nieuws te zetten, bovendien ook aan betere energetische normen, zetten we beter iets nieuws. Ook als je ondanks renovatie toch niet zou kunnen beantwoorden aan de minimale woningkwaliteits-eisen, zoals oppervlakenormen, heeft het weinig zin, omdat je iets gaat renoveren dat per definitie niet kan volgens de Vlaamse Wooncode. Dat zijn voor mij twee zeer heldere criteria.

Er kunnen er nog zijn. Er zijn soms maatschappijen die inderdaad overgaan tot de verkoop van woningen die een beetje her en der gespreid liggen, en die liever investeren in andere woningen. Dat kan. Dat gebeurt ook, alleen moeten we in dezen waakzaam zijn. Als men echt op grote schaal zou gaan verkopen, waardoor sociale objectieven veel moeilijker haalbaar zijn, dan moeten we iets spaarzamer zijn met de criteria die we kunnen hanteren om woningen te verkopen. Dat is mijn persoonlijk aanvoelen. Ik neem aan dat ook de lokale besturen daar zo tegenover staan.

De burgemeester van Vilvoorde, met wie wij natuurlijk wel contact hebben gehad, kijkt ook naar andere maatschappijen die op zijn grondgebied actief zijn, om woningen bij te bouwen. Het is logisch dat ook de Inter-Vilvoordse Maatschappij haar deel zou doen, maar er zijn ook andere huisvestingsmaatschappijen. Wat de burgemeester doet, en wat ik ook andere burgemeesters zal aanraden, is met die maatschappijen bekijken of zij niet een belangrijk deel van het objectief kunnen invullen. In Vilvoorde is er geen bijzonder sociaal objectief, maar toch kan men bekijken of zij niet ernstig kunnen bijbouwen, indien het nodig zou zijn om een aantal woningen te slopen ingeval die verkocht zouden worden.

Ten slotte is er nog iets waar wij wel op inzetten, maar voorlopig te weinig succesvol in zijn. Het zou een goed idee kunnen zijn om een deel van het patrimonium af te stoten naar andere huisvestingsmaatschappijen, die het wel zien zitten om een en ander te renoveren of om, wanneer er wordt gesloopt, op korte termijn aan vernieuwbouw te doen. Stel dat de Inter-Vilvoordse Maatschappij snel wil slopen en pas over tien jaar wil bouwen, dan is dat geen goede deal voor de mensen op zoek naar een betaalbare woning.

Daar zijn de andere maatschappijen een beetje schoorvoetend in. Ik hoop hen via het overleg met de burgemeesters, onder andere de burgemeester van Mechelen, te overtuigen van het nut om misschien op hun grondgebied toch ook wat woningen te laten overnemen door andere maatschappijen, die financieel gezond zijn en redelijk wat armslag hebben, opdat de last een beetje zou worden gespreid over velen, wat in het belang is van de inwoners van elk van die gemeenten, omdat er dan meer woningen ter beschikking zullen zijn en blijven.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik vrees dat we in de toekomst steeds meer met zulke problemen zullen worden geconfronteerd. De woningkwaliteitseisen moeten worden gehaald. Waarschijnlijk zal het woningpatrimonium van sociale huisvestingsmaatschappijen niet kunnen achterblijven, maar ik kijk wel uit naar dit specifieke dossier. Dat kan misschien als een soort pilootproject worden aanzien. De criteria waarom men die woningen wil afstoten, zullen van groot belang zijn om te weten hoe men in de toekomst zal moeten omgaan met dergelijke problemen.

Minister, misschien zal aan de commissie te gepasten tijde worden meegedeeld wat de beweegredenen zijn geweest om de ene of andere beslissing te nemen in dit dossier.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het zogenaamde groenwassen van grijze stroom - 1681 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, de laatste weken is er heel wat te doen geweest over de zogenaamde groene-etiketenzwendel waarmee volgens de criticasters stroom uit kerncentrales en klassieke gascentrales zou worden groengewassen. Consumenten die bij hun leverancier opteren voor een groenestroomcontract, zouden in de praktijk op geen enkele manier bijdragen tot de groenestroomproductie en grijze stroom geleverd krijgen, die vervolgens door de energieleveranciers wordt groengewassen via de aankoop van groenestroometiketten – de zogenaamde garanties van oorsprong – die vooral in het buitenland worden aangekocht. Er wordt verwezen naar Noorse waterkrachtcentrales of waterkrachtcentrales uit de Alpen enzovoort.

De consument wordt volgens de criticasters opgelicht en elders geproduceerde groene stroom zou dubbel worden gebruikt. Minister, die kritiek lijkt me heel kort door de bocht. Ik ben dan ook blij dat de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) in een persbericht van 13 mei de puntjes op de i heeft willen zetten onder de titel ‘Groene stroom is niet nep’.

De VREG stelt in dat persbericht dat het systeem van garanties van oorsprong wel degelijk garandeert dat een hoeveelheid elektriciteit die wordt verkocht als groene stroom, effectief is opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen en slechts één keer als groene stroom wordt verkocht. Volgens het persbericht voorkomt het systeem elke mogelijkheid van dubbeltelling van eenzelfde hoeveelheid groene stroom. VREG stelt dat er dus geen enkele reden is om te spreken van een systeem vol gaten.

Als je de kritiek analyseert, komt het er vooral op neer dat de criticasters betreuren dat wat hier als groene stroom wordt aangekocht, er niet op het Vlaamse net als groene stroom wordt opgezet. Dat is wel merkwaardig voor een partij die de internationale zingt. Als de consument kiest voor groene stroom, gelet op de vervlechting van onze elektriciteitsnetten in Europa,

dan heeft hij wel degelijk de garantie dat ergens op dat Europese net die elektronen effectief uit hernieuwbare energiebronnen worden geproduceerd en op dat net worden geplaatst.

Natuurlijk kun je zeggen dat zolang het aantal groenestroomcontracten of het volume stroom dat onder de noemer van groenestroomcertificaten wordt aangekocht, kleiner is dan wat er al was geïnstalleerd aan groenestroominstallaties, die keuze voor een groen contract misschien niet bijdraagt tot extra groenestroomproductie. Als heel Europa het voorbeeld van de Belgische consument zou volgen en 52 procent van alle afnemers zouden opteren voor groenestroomcontracten, dan zou vandaag al 52 procent van alle stroom die in Europa wordt geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen komen. In die zin wil ik niet dat het kind met het badwater wordt weggegooid en dat consumenten of lokale besturen wordt ontraden om nog contracten van groene stroom af te sluiten.

Minister, ik hoop dat u duidelijkheid kunt verschaffen over het feit dat het systeem van garanties van oorsprong wel degelijk waterdicht is. Hoe staat u tegenover deze aanklacht van de criticasters? Is het systeem met garanties van oorsprong sluitend genoeg en hoe garandeert dat systeem dat groene stroom niet dubbel wordt verkocht? In welke mate verhindert het aankopen van buitenlandse garanties van oorsprong binnenlandse investeringen in duurzame energieproductie? Heeft het volgens u zin dat consumenten, bedrijven, lokale besturen en initiatiefnemers van groepsaankopen blijven opteren voor de aankoop van groene stroom of kunnen ze er beter mee stoppen als we de kritiek van de criticasters moeten geloven?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik wil het betoog van de heer Martens grotendeels bijtreden. Het verhaal van de oplichting is niet correct, ook wat mij betreft. De garanties van oorsprong zijn een Europees systeem. In principe maakt waar die elektriciteit wordt geproduceerd, niet uit zolang ze maar wordt geproduceerd. Alleen wil ik de nuance maken dat we absoluut niet mogen berusten in die Noorse en andere garanties van oorsprong, want we moeten werk maken van meer eigen groene-energieproductie. Net daar knelt vandaag het schoentje.

Waarschijnlijk zullen we bij de bespreking van het ontwerp van decreet nog wel praten over de actuele situatie, maar ik wil een concrete vraag stellen. Participatie is heel belangrijk in de eigen productie van groene energie. Een tijd geleden heb ik een voorstel van winddecreet ingediend. Dat ging over de wind tendering. Het Vlaams Energieagentschap (VEA) heeft er een studie over laten maken. Wat is de stand van zaken daarvan? Is de wind tendering nog een piste voor de meerderheid of is dat van tafel geveegd?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, de consument kan zich misschien bedrogen voelen door het systeem. Op de V-test van de VREG kan men aanduiden dat men groene stroom verkiest. Kan daar melding worden gemaakt of het groene stroom betreft die wordt geproduceerd in Vlaanderen of dat die afkomstig is uit het buitenland?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, mijnheer Martens, ik ben alvast blij dat u het woord ‘zogenoemd’ hebt gebruikt, want de kritiek is inderdaad gebaseerd op een foutieve kijk op wat het systeem van de garanties van oorsprong in werkelijkheid beoogt. Zoals u ook stelt, maken de critici de fout om de productie van elektriciteit en de levering ervan met elkaar te verwarren, terwijl dat twee verschillende dingen zijn. Tussen productie en levering zit nog de groothandelsmarkt. Het is sowieso verwarrend om te proberen de leverings- en de productieactiviteiten te verbinden. Het is bovendien ook niet wenselijk. Zou een leverancier die niet over eigen productie-installaties beschikt, dan misschien geen groene stroom mogen verkopen? Wat is er mis mee om dat toch te doen als men kan aantonen dat het werkelijk gaat om stroom die is opgewekt uit hernieuwbare bronnen? Het is ook zo dat we stroom kunnen invoeren uit het buitenland. Het kan dus om buitenlandse stroom gaan. Qua elektriciteit zijn

we geen eiland. De VREG heeft om al die redenen dezelfde dag nog gereageerd en geprobeerd de ware toedracht van deze zaak toe te lichten, al is die materie complex en niet altijd zeer gemakkelijk uit te leggen.

De critici hebben twee belangrijke punten van kritiek, namelijk dat dit bedrieglijk is voor de klanten en dat er op die manier geen bijdrage wordt geleverd tot investeringen in de hernieuwbare productie in Vlaanderen. Ik vind niet dat dit bedrieglijk is. Men heeft de vergelijking gemaakt met etiketten op een fles wijn, maar die vergelijking is natuurlijk totaal oneerlijk. Op elektriciteit kan men immers geen fysiek etiket kleven. In het elektriciteitsnet zijn alle elektronen dezelfde, het zijn de wetten van de fysica die bepalen waar ze heen gaan, niet een contract of een reglement. Dat houdt dus geen steek. De enige manier om transparantie te brengen in de oorsprong van groene stroom bestaat erin dat men een waterdicht boekhoudkundig systeem maakt van die productie. Dat is het systeem van de garantie van oorsprong.

Dan is er de kritiek dat het kopen van groene stroom geen directe band zou hebben met investeringen in de productie van hernieuwbare elektriciteit. In ieder geval is dat niet noodzakelijk zo in Vlaanderen. Ik betwist dat dit niet zo zou zijn op Europees niveau: immers, als de vraag naar groene stroom groot is, dan zal noodzakelijkerwijze ook dat aanbod groter worden. Het stimuleren van die productie is natuurlijk niet de belangrijke functie van die garantie van oorsprong. Dat stimuleren doen we in Vlaanderen via onze groenestroomcertificaten. Andere lidstaten doen dat op andere manieren. De garantie van oorsprong is vooral bedoeld om de consument of het bedrijf dat kiest voor groene stroom, de zekerheid te geven dat er voor een gelijke hoeveelheid stroom werkelijk energie is opgewekt uit hernieuwbare bronnen, en dat die stroom bovendien maar één keer kan worden verkocht. Dat is logisch: als die garantie van oorsprong weg is, dan kan men niet opnieuw met dezelfde stroom gaan leuren bij een ander. Mijnheer Sanctorum, zoals u zegt, is dat allemaal erg logisch: we hebben een Europese markt voor elektriciteit. Het systeem is ook Europees. Er wordt in voorzien in richtlijnen, en ik vind het in alle eerlijkheid zelf ook een goed systeem.

Het is overigens ook mogelijk voor een elektriciteitsleverancier om de klant diepgaand te informeren over waar hij de garanties van oorsprong heeft gehaald. Elke individuele garantie van oorsprong geeft immers informatie over de energiebron, zoals zon, wind of biomassa, over het land van herkomst, over de hoeveelheid of het type steun dat die groene stroom heeft ontvangen. Als een leverancier dat wil, kan hij zijn klanten daar dus uitvoerig over informeren. Overigens, als groene stroom via groepsaankopen wordt aangekocht, dan kan men ervoor kiezen om stroom aan te bieden die bijvoorbeeld in Vlaanderen wordt geproduceerd. Dat hoeft niet, maar dat kan. Alleszins kan men die keuze maken.

Mijnheer Sanctorum, ik kom tot uw bijkomende vraag over de mogelijkheden qua participatie. Die worden verder onderzocht. Coöperatieven leveren daarvoor ook mee juridische informatie. Die bijkomende informatie onderzoeken we verder. Daarbij is het natuurlijk belangrijk om de fundamentele rechten uit de Grondwet, zoals de vrijheid van ondernemen, het eigendomsrecht en de vrijheid van vereniging, te respecteren. Dat belet echter alleszins niet dat er een stimulerend beleid kan worden gevoerd. Als voorbeeld zouden we ook de resultaten van het participatiemodel Oost-Vlaanderen Energielandschap evalueren, omdat we denken dat dit ons wel wat kan leren.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, ik ben blij met uw antwoord. U hebt de puntjes op de i gezet. Het feit dat leveranciers meer informatie kunnen geven over de inhoud van hun garanties van oorsprong, maakt het ook mogelijk voor leveranciers om, als ze dat willen, uit te pakken met contracten van groene stroom die – ik zeg maar iets – in Vlaanderen wordt geproduceerd, of die wordt geproduceerd door hernieuwbare bronnen met uitsluiting van, bijvoorbeeld, het bijstoken van biomassa in steenkoolcentrales. Leveranciers kunnen dus ook meer gericht aparte groenestroomcontracten aanbieden, op maat van consumenten die daar belang aan hechten. In dat licht wil ik inderdaad niet dat het kind met het badwater wordt weggegooid.

Uiteraard hebben we naast dat systeem van groenestroomaankopen en groenestroomcontracten ook nog ons certificatsysteem, dat de ondersteuning van de groenestroomproductie in Vlaanderen mogelijk moet maken. Mijnheer Sanctorum, tot nader order werpt dat systeem ook zijn vruchten af: tussen 2009 en 2012 is de productie van groene stroom in Vlaanderen verdubbeld, van een aandeel van 5,4 procent naar meer dan 10 procent. Het ziet ernaar uit dat die trend blijft aanhouden. Als straks de windmolens op zee ook volop in bedrijf gaan komen, dan meen ik dat we gemakkelijk onze Europese doelstellingen qua groenestroomproductie kunnen halen.

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, eigen stroom eerst?

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, nog niet zo lang geleden heb ik een opiniestuk gemaakt, samen met een federale collega, en ik heb getwijfeld of ik dat als titel zou gebruiken. Ik heb het toch maar niet gedaan.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. Collega Martens haalt een interessant element aan, namelijk het feit dat leveranciers inderdaad kunnen uitpakken met welk soort groene stroom zij willen leveren aan hun klanten. Sommigen doen dat ook. Er wordt blijkbaar steeds meer op ingezet, maar het gebeurt nog te weinig.

De V-test maakt al zeer veel informatie beschikbaar en zet voldoende proactief in op de juiste prijs. Toch zou ik de suggestie willen doen dat de VREG, naast de V-test, meer proactief verduidelijkt welke bedrijven stroom van eigen bodem leveren en welke hun stroom Europees aankopen.

Collega Martens, u daagt me uit. U zegt dat we het fantastisch doen op het vlak van groene energie. U zult ongetwijfeld het laatste marktrapport van de VREG gelezen hebben. U merkt dan dat de voorspelling die ik in dit parlement heb gedaan – ik ben natuurlijk niet dokter Doom, mijn voorspelling werd gesteund door allerlei maatschappelijke actoren die die analyse ook maakten –, uitkomt en dat er een stevige terugval is in de groene-energiesector, zeker bij zonne-energie. De plaatsing van zonnepanelen is teruggevallen van duizenden per maand naar vier in april. Dat is een enorme daling. Ook in vergelijking met 2008 en 2009 is er een serieuze daling ingezet. En nieuwe installaties voor biogas zijn er al helemaal niet omwille van de aftopping van de bandingfactor. Zeggen dat we goed bezig zijn met groene energie, daar heb ik ernstige vragen bij.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb nog geen antwoord gekregen op de suggestie of u aan de VREG zou kunnen vragen om de V-test bij te sturen met bijkomende informatie.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Vorige week heeft de VREG per leverancier de herkomst van groene stroom gepubliceerd. Wij hebben ook aan uw suggesties gedacht. De burger kan dat consulteren, net zoals de V-test. De burger moet ook zelf een inspanning doen. We kunnen niet alle informatie tot bij elke burger aan huis brengen, mijnheer Sanctorum. Dat kan niet de bedoeling zijn.

We hebben eerst transparantie georganiseerd rond prijszetting, daarna rond klantvriendelijkheid en nu doen we dat rond de herkomst van groene stroom. Voor mij blijft het belangrijker dat men kan kiezen voor groene stroom en dat er wordt geïnvesteerd in hernieuwbare energie in Europa, dan dat de groene stroom absoluut uit Vlaanderen zou moeten komen. Ik meen dat. We leven in de Europese markt en in sommige landen is het gemakkelijker en goedkoper om de groene stroom op te wekken dan hier. Het is niet noodzakelijk nodig dat elke consument in Vlaanderen die groene stroom wenst, gaat eisen dat die ook in Vlaanderen wordt geproduceerd. Dan zou je op Europees niveau wel eens een minder grote incentive

kunnen krijgen om groene stroom te produceren. De snelheid waarmee de consument groene stroom vraagt, is iets groter dan de snelheid waarmee extra productie in Vlaanderen wordt gecreëerd. Het is goed en hoopgevend, want het betekent dat de mensen die kentering willen. Tegelijk moet er natuurlijk via het ondersteuningssysteem van de groenestroomcertificaten voor worden gezorgd dat er voldoende productie is. Het is ook goed wanneer mensen dat als element mee in rekening kunnen nemen bij de keuze voor een leverancier. Ikzelf zou niet zo ver gaan om mensen op te roepen om enkel te kiezen voor in Vlaanderen opgewekte groene stroom. Als we bezorgd zijn om het klimaat, moeten we toch beseffen dat we in een wereld leven die groter is dan Vlaanderen en dat inspanningen die rondom ons gebeuren, belangrijke inspanningen zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de sociale last van het grond- en pandenbeleid - 1731 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, collega's, eind vorig jaar maakte u bekend dat de inhaalbeweging inzake sociale woningbouw op gang kwam. U zei dat er de voorbije jaren 8759 sociale huurwoningen bijgebouwd werden in Vlaanderen en dat er samen met de woningen waarvoor een definitieve bouwvergunning afgeleverd werd een totaal van 18.437 nieuwe sociale huurwoningen zou worden bereikt. In het laatste jaarverslag van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) kunnen we lezen dat er in 2012 2488 nieuwe sociale woningen werden gerealiseerd, namelijk 1813 huurwoningen en 657 koopwoningen. Er gebeurt dus wel één en ander op het terrein.

Het grond- en pandenbeleid heeft dus voor een grotere dynamiek gezorgd, maar in bepaalde gemeenten kan er nog wel een tandje bij gestoken worden. Dit laatste blijkt onder meer uit de eerste voortgangstoets die gemaakt werd over de evolutie op het vlak van bijkomende sociale woningen in de 308 Vlaamse steden en gemeenten. Ik heb daarover een aantal schriftelijke vragen gesteld om dit op te volgen. De stand van zaken is dat 156 van de 308 lokale besturen niet voldeden aan de vooropgestelde objectieven, en er werd hun gevraagd een motiveringsnota op te maken waarom ze het groeiritme nog niet kunnen volgen.

Langs de andere kant heeft onder meer de discussie rond de laatste aanpassing van het Grond- en Pandendecreet duidelijk gemaakt dat er ook bij de private actoren een aantal vragen blijven leven. Ik verwijs hiervoor naar de hoorzitting naar aanleiding van de diverse aanpassingen aan de woondcreten. Er was een hoorzitting waarbij ook de private sector werd gehoord. De private sector pleitte daarbij voor een grondige evaluatie van het Grond- en Pandendecreet om de volgens hen bestaande knelpunten uit het decreet structureel aan te pakken. In die evaluatie wordt voorzien. In het Grond- en Pandendecreet staat in artikel 7.1.1 dat er een evaluatie in het vooruitzicht wordt gesteld in 2014.

Minister, mijn eerste vraag gaat over de lokale besturen. De 156 lokale besturen hebben een motiveringsnota opgemaakt en hebben die overgemaakt aan Wonen-Vlaanderen. Is er al een screening gebeurd van die nota's en kunnen daaruit lijnen worden afgeleid van wat de problemen zijn die de lokale besturen ondervinden om het groeiritme te volgen? Door de voortgangstoets is er een eerste evaluatie gebeurd van het groeiritme. Die nota's zouden toch de knelpunten moeten kunnen aantonen waarom het groeiritme niet wordt gevolgd.

Mijn tweede vraag gaat over de private sector. Hebt u vanuit uw bevoegdheid als minister van Wonen de private sector al geconsulteerd over mogelijke voorstellen om tot een hogere

invulling van de sociale last te komen? Hoe staat u tegenover de vraag van de private sector om tot een vervroegde evaluatie van het decreet over te gaan?

Mijn laatste vraag gaat over de sociale huisvestingsmaatschappijen die een heel belangrijke rol spelen in heel het Grond- en Pandendecreet. Hoe kunnen de sociale huisvestingsmaatschappijen nog meer worden gestimuleerd in die gemeenten die niet voldoen aan de voortgangstoets?

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij de vragen van de collega, hoewel mijn input misschien een beetje anders zal zijn. Minister, u weet dat wij al sinds het begin koele minnaars zijn van het Grond- en Pandendecreet zoals het nu is. Wij durven daar ook voor uit te komen, dat is vast en zeker bekend. Ik wil me focussen op de problemen van de private bouwsector. De duidelijke roep die de private bouwsector tot nu toe al heeft geuit, mogen we niet links laten liggen. De signalen zijn niet min. We moeten ons daarom niet altijd focussen op de hele grote bouwbedrijven. Het spreekwoord zegt: als het regent in Parijs, dan druppelt het in Brussel. Als de grote bouwbedrijven er moeite mee hebben, dan zullen de kleine bouwbedrijven of de onderaannemers er ook wel de gevolgen van ondervinden.

Vandaag beginnen de eerste signalen op de bouwmarkt te verschijnen. Als ik hoor spreken van eventuele hogere lasten voor de private bouwsector, wil ik van u weten in welke richting u denkt en of u een eventuele evaluatie vervroegd wilt zien.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Uit de resultaten van de voortgangstoets van 2012 is gebleken dat 156 gemeenten onvoldoende inspanningen hadden gedaan om hun bindend sociaal objectief (BSO) te bereiken. Aangezien er een nieuwe legislatuur aanbrak, heb ik aan de nieuwe gemeentebesturen de mogelijkheid gegeven tot een herkansing. Zij hadden tot eind april de tijd om het agentschap een plan van aanpak te bezorgen. Het agentschap is nu al die plannen aan het doornemen en doorlichten om te kijken of op die manier een degelijk antwoord kan worden gegeven op het bereiken van dat BSO via geplande sociale woonprojecten in de gemeenten en eventueel via andere maatregelen.

Uit die rapporten zullen wij ook de argumenten kunnen distilleren die men soms naar voren haalt om te zeggen dat het moeilijk is om dat te bereiken. Ik durf u voorzichtig te vertellen dat ik twee zaken vaak verneem, maar dat is nog niet het rapport van de VMSW, namelijk dat men soms een gebrek aan bebouwbare gronden heeft en een tekort aan knowhow. Dat gaat voornamelijk over kleinere gemeenten die niet tot een intergemeentelijk samenwerkingsverband behoren. Ik heb gevraagd aan de VMSW om bijzondere aandacht te besteden aan de argumentatie die de gemeenten aanleveren. Zodra die plannen zijn beoordeeld, zal ik bekijken welke maatregelen verder moeten worden genomen.

De resultaten van de eerste voortgangstoets zijn in juni 2012 aan de gemeenten bezorgd. Omdat bleek dat de private sector wat achterbleef, is er een overleg geweest op mijn kabinet nog diezelfde maand met onder andere de Beroepsvereniging van de Vastgoedsector (BVS), de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB), de Confederatie van Immobiliënberoepen (CIB), vertegenwoordigers van de VMSW en van Wonen-Vlaanderen. Wij hebben een aantal voorstellen gedaan die zouden moeten resulteren in een versnelling van de projecten.

Er zijn al een aantal maatregelen genomen: een versoepeling van de CBO-procedure (Constructieve Benadering Overheidsopdrachten), een nieuwe procedure voor Design & Build, een uitbreiding van de kredietregeling en de decretaal voorziene mogelijkheid dat private ontwikkelaars vrijwillig kunnen overgaan tot de bouw van sociale woningen zonder dat ze daartoe verplicht zijn. Het is natuurlijk te vroeg om te weten of die maatregelen een klein of groot effect zullen hebben. Ze zullen wel degelijk een effect hebben, ze zijn ook ondersteund door de bouwsector. Ze vinden dat het gaat om positieve maatregelen waarin wij ons beider bezorgdheden, die misschien ingegeven zijn door een ander doel, wel in kunnen vinden.

Het decreet Grond- en Pandenbeleid wordt in 2014 geëvalueerd. Dan komt er een rapport met de conclusies. Ik heb vanmorgen nog overleg gehad met het Vlaams Bouwoverlegcomité. Ik ben daar wat vroeger moeten vertrekken omdat de commissievergadering zou starten. Ik ben niet toegekomen aan het punt van het grond- en pandenbeleid, mijn medewerkers hebben dat verder opgenomen. Ik heb nog geen feedback. De vraag van de welzijnssector zoals ik die voordien ontvangen had, was, aangezien we nu toch al een aantal ingrepen hebben gedaan, om tot aan de evaluatie in 2014 de rust te bewaren in dit decreet en niet opnieuw wijzigingen aan te brengen. Dat lijkt mij lang niet gek als vraag, om in 2014 simpelweg de evaluatie te doen, zoals gepland, en achteraf te kijken of verdere wijzigingen nodig zijn. De wijzigingen die door ons en door hen als zinvol werden aanvaard, zijn intussen doorgevoerd. Voor de rest moeten we wachten op de evaluatie.

Die evaluatie gebeurt overigens in twee stappen. Enerzijds heb ik het Steunpunt Wonen al de opdracht gegeven om de instrumenten van boek 4 aan een wetenschappelijke evaluatie te onderwerpen. Concreet gaat het om het bindend sociaal objectief, de normen voor sociaal woonaanbod en de sociale last. Die onderzoeksopdracht loopt van juni tot december 2013. Het is mijn intentie om ook de overige instrumenten uit het decreet te laten evalueren. Die gebeurt dan door de administratie.

Er is dus een combinatie van wetenschappelijk onderzoek en een evaluatie door de administratie, opdat het parlement ook over zeer veel vormen van informatie zou kunnen beschikken alvorens te oordelen over een eventuele verdere aanpassing.

Wat als blijkt dat plannen niet zijn wat ze zouden moeten zijn? Ik loop een beetje vooruit op de feiten, want de evaluatie is nog volop bezig, maar toch. Dan zijn er verschillende mogelijke oplossingen. Ten eerste: er wordt een overeenkomst opgemaakt tussen de gemeente en een andere sociale huisvestingsmaatschappij (SHM). Dat is wanneer de lokale SHM onvoldoende activeerbaar blijkt. Twee: als een gemeente die kans niet grijpt, zal de Vlaamse Regering zelf een overeenkomst sluiten met een SHM. Drie: indien de gemeente zelf recalitrant is en geen sociaal woonaanbod wil realiseren, kan het gewoon de lokale SHM zijn die rechtstreeks de opdracht krijgt om lokale projecten te ontwikkelen. Als de inactiviteit evenwel aan de SHM ligt, dan kan de Vlaamse Regering een andere SHM aanzoeken en inbreken in een nieuw werkgebied.

We hebben de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) overigens gevraagd om de activiteitsgraad van de SHM's te bekijken, om te zien welke zeer actief zijn en welke niet. We laten de SHM's die resultaten natuurlijk ook geworden, opdat zij zouden kunnen argumenteren dat de inactiviteit die uit de cijfers blijkt, bijvoorbeeld geen werkelijke inactiviteit is. Ook daar zijn we mee bezig.

Als het tot slot niemand lukt om een SHM te vinden die iet of wat bereid zou zijn om te bouwen – nu ga ik wel heel ver in mijn veronderstellingen – dan zal de VMSW het zelf doen. Er zijn met andere woorden wel degelijk instrumenten om in te grijpen in die werkingsgebieden waar of het lokale bestuur of de SHM of allebei weinig geneigd zouden zijn om iets te doen.

Het feit dat de financiële belemmeringen zijn weggenomen in het nieuwe financieringsstelsel, is, naar ik vermoed, een andere belangrijke factor die ervoor zou kunnen zorgen dat er wat meer activiteit komt. Voor een verder vervolg zullen we moeten wachten op de evaluatie van de plannen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijn eerste vraag ging over de problemen die te vinden zijn bij die lokale besturen die het groeiritme niet kunnen volgen. De lokale besturen hadden tot eind april de tijd om een motiveringsnota op te maken. Die doorlichting gebeurt momenteel nog door Wonen-Vlaanderen, dus het is nog te vroeg om die hier al te krijgen. Het zou wel interessant zijn om, zodra de doorlichting klaar is, de resultaten ervan in deze commissie te kunnen krijgen.

U schuift twee redenen naar voren waardoor die lokale besturen volgens u niet aan het groeiritme komen: het gebrek aan bebouwbare gronden en het gebrek aan knowhow. Sta mij toe daar nog even wat over te zeggen. Ik heb aan minister Muyters een vraag gesteld in verband met die bebouwbare gronden. Een van de vijf voorwaarden om als gemeente ontvoogd te worden, wat betekent dat het gemeentebestuur zelfstandig de bouwvergunningen mag afleveren, is het beschikken over een register onbebouwde percelen. Dat register kan dan nog meer op detailniveau uitsorteren hoeveel van die onbebouwde percelen in eigendom zijn van publieke overheden, namelijk van OCMW's en gemeentebesturen, en hoeveel er in eigendom zijn van semipublieke overheden, namelijk de kerkfabrieken.

Nu blijkt dat nog maar 90 lokale besturen over zo'n register beschikken, met het detailniveau van de onbebouwde percelen in publieke en semipublieke handen. Ik schrik toch van die cijfers. Het gaat over heel veel hectare bouwgrond die nog niet bebouwd is. Als er eens een screening gebeurt van dat register, kunnen er mijns inziens zeker inspanningen gebeuren om publieke en semipublieke overheden meer te activeren om die gronden op de markt te brengen. Men dacht altijd dat het de private eigenaar was die heel wat onbebouwde percelen liet liggen, maar uit het antwoord van minister Muyters blijkt dat het overgrote deel van de onbebouwde percelen in eigendom is van publieke en semipublieke overheden. Misschien kan daar iets rond gebeuren.

Wat de private sector betreft, ben ik blij te vernemen dat er een gesprek is geweest, om tot voorstellen te komen om die sociale last te verhogen of te verbeteren. Ik had ook nog iets vernomen over een proefproject 'Design & Build', dat momenteel zou lopen met de private sector. Kunt u daar nog wat meer over vertellen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Wat dat proefproject betreft: op 22 mei is het eerste kleine project gepasseerd, de grote projecten zijn voor eind dit jaar. Dat zit dus helemaal op schema.

Er kan inderdaad een gemeentelijk actieplan zijn om onbebouwde percelen te activeren. Er zijn inderdaad zeer veel van die onbebouwde percelen in handen van rechtspersonen en publieke en semipublieke actoren. Het is de bevoegdheid van Ruimtelijke Ordening om daar 25 procent van te activeren. Ik ben daar absoluut voorstander van. Het gebrek aan beschikbare gronden is soms een gemakkelijk excuus en in de feiten geregeld een obstakel voor een overheid of een huisvestingsmaatschappij, maar dat hoeft niet zo te zijn wanneer we meer gronden activeren. Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik reken op een goede inzet van dat instrument.

Naast die gronden heb ik ook de vorige financiering aangehaald die wat verlieslatend bleek in de eerste jaren waarin men zou investeren. Ik ben ervan overtuigd dat het nieuwe financieringssysteem NFS2 er in die laatste periode voor heeft gezorgd dat een aantal huisvestingsmaatschappijen investeringen hebben uitgesteld. Dat is een derde factor die we daar moeten aan toevoegen.

Om enkelen onder u gerust te stellen: we zullen de bouwsector betrekken bij de evaluatie van het grond- en pandenbeleid en input vragen over zijn bevindingen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Komende vrijdagvoormiddag is er in het Vlaams Parlement een studievoormiddag over de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden Wonen. 202 lokale besturen maken deel uit van zo'n intergemeentelijk samenwerkingsverband. Die hebben heel veel expertise in huis om die lokale besturen te ondersteunen om het groeiritme te volgen in het grond- en pandenbeleid. Ik doe dus een warme oproep om de studiedag van vrijdag bij te wonen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te blijven steunen, die in staat zijn om de lokale besturen inhoudelijk goed te ondersteunen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■